

Till: Utbildningsdepartementet

Remissvar från Stockholms konstnärliga högskola på delredovisning av ansvarsfull internationalisering, Dnr U2024/01012

Sammanfattning

Stockholms konstnärliga högskola (SKH) instämmer i förslaget om ett system för ansvarsfull internationalisering i tre nivåer samt stödfunktioner som är en aktiv del i såväl uppdateringen som implementeringen av de nationella riktlinjerna (s. 31). SKH anser att de vägledande nationella riktlinjerna bör tas fram verksamhetsnära och att stödfunktioner byggs upp och drivs av högskolor och universitet gemensamt. SKH vill särskilt uppmärksamma att det för små lärosäten är avgörande att kontroll av efterlevnad och eventuell återrapportering utformas på ett sätt som minimerar administrationen.

Policy för ansvarsfull internationalisering

SKH instämmer i delredovisningens förslag om att en nationell policy för ansvarsfull internationalisering bör beslutas på nationell nivå av regering eller riksdag.

Vägledande nationella riktlinjer för ansvarsfull internationalisering

SKH instämmer i delredovisningens förslag att de nationella riktlinjerna behöver fungera som ett konkret stöd vid lärosätenas bedömning av möjligheter och risker vid internationella samarbeten (s. 35) och välkomnar detta.

SKH anser, liksom SUHF i sitt remissvar, att nationella riktlinjer som berör lärosätenas akademiska verksamhet bör tas fram och beslutas av sektorn i en lärosätsgemensam process så att ansvar och befogenheter följs åt.

SKH vill betona att processen för framtagande av nationella riktlinjer bör utformas så att lärosäten med olika förutsättningar representeras och ges röst, för att på så sätt säkerställa att riktlinjerna blir meningsfulla och möjliga att efterleva, även för till exempel mindre lärosäten med begränsad möjlighet att inrätta nya och särskilda funktioner för bedömningar och kontroller utöver vad som redan görs.

SKH instämmer i delbetänkandets förslag om att de nationella riktlinjerna ska fungera som ett ramverk utifrån vilket varje lärosäte tar fram och besluta om egna riktlinjer anpassade till den egna verksamheten.

2. Förhållanden kring den egna verksamheten

Vi vill poängtera vikten av att uppgifter utförs av den myndighet eller organisation som har rätt kompetens för den aktuella frågan. Lika viktigt som det är att riktlinjerna för den akademiska verksamheten utformas av lärosätena, är det att myndigheter så som SÄPO och Migrationsverket fortsätter att hantera till exempel frågor som tillhör deras område.

Under ”Kartlägga skyddsvärden: *Personal, doktorander, forskare och studenter*” och ”Antagonistiska hot i internationalisering: *Säkerhetshotet mot svenska lärosäten och forskning*” men även inom andra dimensioner, nämns uppgifter som bör hanteras av andra myndigheter än lärosäten. Till exempel utbildning av utresande studenter i bedömning av potentiella risksituationer (s. 45), bakgrundskontroller vid rekrytering samt bedömning av om en student byter från ett ”okänsligt” till ett ”känsligt” ämne (s. 50).

Riktlinjer för forskningsfinansiärer och andra aktörer

SKH anser, liksom SUHF i sitt remissvar, att såväl riktlinjer som stödfunktioner riktade till lärosäten, forskningsfinansiärer och andra aktörer, bör vara olika eftersom verksamheterna har olika uppdrag men att de med fördel kan utformas i en gemensam beredning för att bli samstämmiga och ändamålsenliga.

I delredovisningen diskuteras olika exempel på hur forskningsfinansiärer kan utforma villkor för ansvarsfull internationalisering för lärosätena inom ramen för olika utlysningar (s. 72). Här vill SKH understryka att eventuella krav på rapportering som tas fram bör utformas så att lärosätenas administration minimeras. Till exempel kunde ett krav vara att i ansökningar intyga att lärosätets egna riktlinjer för ansvarsfull internationalisering uppfyllts för den aktuella ansökan, eller på annat sätt knyta intygandet i ansökan till lärosätets egna riktlinjer för ansvarsfull internationalisering.

Plan för former av stöd till ansvarsfull internationalisering

Vi välkomnar delredovisningens förslag om att bygga upp stödfunktioner riktade till lärosätena. För ett litet specialiserat lärosäte med många internationella samarbeten, som Stockholms konstnärliga högskola, är det av största vikt att få tillgång till erfarenhetsdelning med andra lärosäten samt rådgivning i det löpande arbetet med ansvarsfull internationalisering. Inför den fortsatta beredningen vill SKH därför betona vikten av att utreda placering och finansiering för stödfunktioner som ges möjlighet att bygga upp en bred och djup kompetens kring olika former av internationella samarbeten inom forskning och utbildning och ge aktivt stöd till lärosäten med olika förutsättningar. Vi tror att ett sådant stöd bäst byggs upp inom sektorn för att garantera en kontinuerlig uppdatering inom detta område som är i konstant förändring.